

Szűz Mária istenanyaságának ünnepe

Lk 2,16–21

„Az első hívő”

A mai történet a pásztorok látogatásával kezdődik és névadással ér véget. A történetben valósággá válik az angyali prófécia, amikor Jézus azt a nevet kapja, amelyet az angyal mondott Máriának (21. v.).

A történet természetesen Jézus központú, de az események főszereplői, Mária és József. Ebben a történetben az ismeretlen kis város messiási jelentőségű helyé válik, nemcsak az ószövetségi próféciák fényében, hanem mert a pásztorok szétkürtölik az angyali üzenetet. Ők elbeszélték azt, amit hallottak, és még inkább amit láttak (17. v.). Sőt pletykájuk nyomán országos méretű csodálkozás kezd kibontakozni. Mindez hozzátartozik azokhoz az eseményekhez, amelyek jelentőségén Máriának el kell gondolkodnia. A 19. vers mariológiai szempontból kulcsfontosságú. Szüléskor mit tudott Mária gyermeke jövőjéről? Különleges információi az Angyali üdvözletre vezethetők vissza (1,30–32). Mária titka ez az üzenet volt, amely őt a gyermek fogadásáról és szüléséről előre értesítette, de a jövőjéről is elárult elég nehezen felfogható dolgokat. Az Angyali üdvözlet egyes kifejezéseit mi már megértjük, de a gyermek születése előtt Máriának, az egyszerű asszonynak nem volt könnyű felfogni, mit jelent az, hogy a „Magasságbeli fia”, vagy hogy „Dávid trónját birtokolja”, és „uralmának nem lesz vége”. Mivel ezek a kifejezések könnyebben beleillenek az újszövetségi teológiába, talán még azt is megkérdézhetjük, hogy vajon Lukács ezeket a szövegeket tartalmilag vagy szószerint idézi. Lukács számára forrás Jézus anyja, vagy szűkebb családi környezete lehetett. De az átadás időpontja Jézus felnőttkora, esetleg a halála és feltámadása utáni időszak. Lukács tehát Mária élményéről akkor értesülhetett, amikor már azt a Szűz jobban értette, mint amikor kapta. A mostani szöveg „emlékezetébe véste szavaikat és szívében gyakran elgondolkodott rajtuk” (19. v.) csak azt igazolja, hogy Mária a kinyilatkoztatás teljességét nem azonnal, egyetlen pillanat alatt, az Angyali üdvözlet idején értette meg, hanem ez a szokatlan üzenet végigkísérte életét, és Jézus működése, megváltó ténykedése közben világosodott meg számára.

Mária életében Jézus megszületésével és a nyilvánosság elé lépésével új élet kezdődött. Az eseményeket csak a kétes értékű, mély pszichológiai exegézis segítségével lehetne végiggondolni. A Jézusról szóló minden történet kapcsán azt kellene elemezni, hogy a tömeg, a tanítványok, a gyógyító történetekben érintettek, valamint a farizeusok, és nem utolsósorban Mária akkor hogyan értelmezték őket. Valószínűleg a Jézus nyilvános működése alatt történtek más gondolatokat ébresztettek Máriában, mint Jézus hallgatóságában. A II. Vatikáni Zsinaton ezt ismerték fel, amikor Máriát az első hívőnek nevezték a zsinati atyák. Ő nem hagyta el gyermekét és misszióját akkor sem, amikor még a főapostol Péter is elfutott, sőt letagadta, hogy egyáltalán ismerte Jézust. Mária lelki kapcsolata gyermekével soha sem szakadt meg. Ennek garanciája nem a testi anyaság empátiája – mely minden anyát arra tesz képesé, hogy jobban megértse gyermekét – hanem Jézus jövőendő missziójáról kapott előzetes kinyilatkoztatás töretlen hívő őrzése. Az biztos, hogy Mária Jézusért nem úgy aggódott, mint más édesanya. Mária Jézus isteni missziójáért aggódott, nem pedig a földi karrierjéért. Sem a benne fogant és általa szült életet, sem a miatta kapott kinyilatkoztatást nem akarta elveszíteni. Csak ez a kettő avatta az ő életét küldetésé, adott neki egészen egyedi értelmet, és biztosított kivételes helyzetet abban a közösségben, amely csak Jézus feltámadása után jött létre. A Mária-tisztelet nem a katolikus-protestáns dogmatikai viták idején keletkezett, hanem jelen van már Lukács evangéliumában, az ősegyház teológiai megértésének terméke. Lukács ezért Máriát nem mint Jézus elmaradhatatlan kedves közeli rokonát mutatja be, hanem mint olyan személyt, aki Jézus isteni küldetésének titkát tudja, őrzi és segíti. Az első hívővel, Máriával való azonosulásunk tehát nem érzelmi azonosulás egy első gyermekes kismamával, hanem azonosulás az Egyház első igaz, tevékeny hívőjével.

A Kisdedet megtaláló pásztorok imája

Dicsőség a magasságban Istennek! Mert mi, egyszerű pásztorok lehetünk azok, akik először járulunk színed elé, drága Üdvözítőnk. Ó, oly régóta vártunk rád, és vártak rád atyáink, hogy szabadulást hozz népednek és az egész föld színének. Evezredes várákozásunk most beteljesedett, és íme, most itt térdelünk törékeny tested előtt, Úr Krisztus!

A földi szegénységet választottad helyszínül, hogy közénk jöjj. Istállóban születted, és egy jászolba fektettek szüleid. Ezzel megszentelted és felmagasztaltad a mi szegényes életünket.

Engedd meg, hogy tiszta szívből hódoljunk előtted és örvendezzünk, hogy beteljesedett a próféták jóvendőlése. Engedd meg, hogy ujjongjunk, hiszen te majd békességgel töltöd el minden jóakarató ember szívét. Engedd meg, hogy imadjunk teljes lényünkkel, hiszen te leszel a királyok Királya, az urak Ura, az új szövetség forrása és kútfeje, mindörökké. Amen.